

מסורת הש"ס

6) (מדרש גז. כ"ב גז.)
7) (ב"מ גז.) 8) (ש"ס גז.)
9) (ש"ס גז.) 10) (ש"ס גז.)
11) (ש"ס גז.) 12) (ש"ס גז.)

גליון הש"ס
גמ' איבער לך עבודת עין
כ"ב דף גז ע"ב חופות
ד"ה איבער לך

הכונס פרק ששי בבא קמא

גה.

עין משפט
גר מצוה

מב א ב ג ד מ"י פ"ג
מחלבת טק מחון
הלכה יא סג עין פו
טושיע ח"מ סימן של
ספ"ק 6:
בב ה מ"י שם הלכה יב
וע"י הכנסת ונתינת
טושיע שם ספ"ק 3:

לא מבעיא אכלה דמשלמת. מיהא מה שנהניא אע"ג דלא פשע בשמירתה דהא נהניא: אכל נהכסא. דאפי' בההיא הזיקא אנטסה הוא: אימא. האי צעל השדה מבריה ארי מנכסי חבירו הוא שהזיל את בהמת חבירו שלא נהכסא נקרקע ומלוה הוא דעבד ומידי לא לסקול קמ"ל: שטחולקס
במימי רגליה. מרה"ר לגינה דלחוסא דלא סלקא אדעמיה הוא: לא שנו. דמה שנהניא הוא דמשלמת ולא מה שהזיקה: אלא. שאכלה מיד באותה ערוגה שנפלה שם דכיון דאנטסה היא נפילה אנטסה היא נמי באפילתה דכיון דחוסא לתנואה חומה לא מוקמה אנפשה: אכל. הלכה מערוגה לערוגה ואכלה משלמת מה שהזיקה: אימא עד שפלא לדעם. שדעו הנעלים שיפלא: וחסור לדעם. שלא נעל בפניה כראוי: אלא כיון שיפלא לדעם. שדעו נתיאמה: אף על גב שחורה שלא לדעם. דהשתא לא סגי לה בשמירה פחותה דלמר ליה כיון דילפא כו': סתלו כשפיעה. כגלו ליה היה לו לשמרה שלא תכנס ותאכל: ופוטו באונס. לא היה יודע שחלה: ולאסטמורי

לא מבעיא קאמר לא מבעיא אכלה דמשלמת מה שנהניא אבל נחבמה אימא מבריה ארי מנכסי חבירו הוא ומה שנהניא נמי לא משלם קמ"ל ואימא ה"ג מבריה ארי מנכסי חבירו מדעתו הוא האי לאו מדעתו אי נמי מבריה ארי מנכסי חבירו לית ליה פסידא האי אית ליה פסידא היכי נפל רב כהנא אמר שיהחלקה במימי רגליה רבא אמר שדחפתה חברתה מ"ד שדחפתה חברתה כל שכן שיהחלקה במימי רגליה ומאן דאמר שיהחלקה במימי רגליה אבל דחפתה חברתה פשעה ומשלמת מה שהזיקה דא"ל ¹⁰ איבעי לך עכורי חרא חרא אמר רב כהנא לא שנו אלא באותה ערוגה אבל מערוגה לערוגה משלמת מה שהזיקה ורבי יוחנן אמר ר' אפי' מערוגה לערוגה ואפילו כל היום כולו עד שתצא ותחזור לדעת א"ר פפא לא תימא עד שתצא לדעת ותחזור לדעת אלא יכיון שיצאה לדעת מ"ט דא"ל כיון דילפא כל אימת דמשחמטא להתם רהטא: ירדה כדרכה והזיקה משלמת מה שהזיקה: בעי רבי ירמיה ירדה כדרכה והזיקה במי לידה מהו אליבא דמאן דאמר בתחלתו בפשיעה וסופו באונס חייב לא חיובי לך כי חיובי לך אליבא דמאן דאמר בתחלתו בפשיעה וסופו באונס פטור מאי מי אכריזין כיון דתחלתו בפשיעה וסופו באונס פטור או דלמא הכא כולה בפשיעה הוא דכיון דקא חזי דקריבה לה למילד איבעי ליה לנפורה ולאסטמורי

אע"ג דמן הדין היה פטור מ"מ תקנת חכמים הוא שישלם לו כדי שישיב אבידתו של חבירו אבל פורע חובו אין לנו לעשות תקנה ע"י זה דהא הכא בשמעמין משמע דאי היה מדעתו היה חשיב מבריה ארי ולא היה נוטל כלום אעפ"י שהוא מזיל חבירו מן ההפסד לא עשו תקנה וגרסא לר"י דמבריה ארי שאינו נוטל שכן היינו כשאין הדבר ברור שיצא ליד הפסד כגון שהארי רחוק ואין יודע אם יצא כאן הארי אם לא ואין מזילו אלא מדאגה ומן הפסד שדואג שמה יצא אכל אם הדבר ברור שיצא ליד הפסד ולידי דריסת הארי או מזיל מפי הארי ע"כ ודאי נוטל שכן כמו שטף נהר חמור חבירו וכן דשמעמין מיירי שהזילו ויקות מעצמם בעלמא שאין צעל הנהמה רוצה שחכט בהמתו בדרך ומלעטר אע"פ שלא היו דמיה נפחמין כן ולכן היה נחשב מבריה ארי אי היה מדעתו ופורע חובו אין מזילו מהפסד דמה שהיה הלוה זקוק לפרעו אין זה הפסד שהרי נחמיב לו ואינו מזילו אלא מעצמו בעלמא וחשיב מבריה ארי א"ג דמפרס עממא צירושלמי דכחונות (פ"ג) וצנדרים (פ"ד) מסיפסא היוגא ליה ומחיל לי ואפי' נבשחון מסיפס היוגא ליה ויהיב לי משכתי ואפי' צנ"ח דוחק עלמו מסיק לה צירושלמי וגרסא דהעטם משום שיכול לומר לו יהיית מוצא הרבה נני אדם שהיו פורעין עכורי כי דרך אהובים שמרממים על אהוביהם להזיל מן הצער הזה דהיינו מעין אומו טעם והא דקרי בחוקת הכמים (כ"ב דף גז.) מבריה ארי נתן כרור והועיל נטל כרור והועיל דסכר מינה מיהא והוציא מינה מיהא אע"פ שמזילה מהפסד שהיה נהר שוטפה לא נקט לשון מבריה ארי לענין שיפטר חבירו משכר הברחתו אלא כלומר דאין זה חוקה דאין זה מיקון כמו רפך בה פורתא או על גדר ופרך אלא מגין עליה פורתא שלא תבא ליד קלקול וריבוי גרסון פסק בהשואה אחת על אגם עכו"ם שאגם ביתו של ישראל וכן ישראל אחת וקחו ממנו שלא יחזיר לנעלים בהנא חוב ומחמת חוב ומחמת אנפרות אין בו משום סיקריקון שאם החזיק עכו"ם נקרקע על ישראל מחמת חוב שהיה לו עליו או מחמת אנפרות בגול בעלמא ואינו מסור בידו להרגו אין בו דין סיקריקון אפילו אם שהתה י"ב חדש לא בא לו שעה לכופו הלך אין מכירת העכו"ם מכירה כלל ור"י אמר דכיון דאין כאלו סיקריקון לא נמר ומקי מידי ואע"ג דשהתה י"ב חדש לא בא לו שעה לכופו הלך אין מכירת העכו"ם מכירה כלל ור"י אמר דלא מבעיא דמקום שאם לא קנאו ישראל לא היה חור לנעלים לעולם שהיה מוכרו או נותנו לעכו"ם אחר והיה אבד מן הנעלים לגמרי דלא חשיב מבריה ארי כיון שמזילו מן ההפסד ואפי' קנאו בשווי מזילו מהפסד הוא כמו מקדים צרועים ובמקלות בשכר דאמרינן שנותן שכר עד כדי דמיהם ונ"מ לכשרא דחיותא או לטרחא יתירתא אלא אפי' יודע ודאי שאם לא מהדר זה לקנות היה חור לנעלים בדמיהם הללו כל שעה שירצו דהשתא אין מזילו מן ההפסד אעפ"כ אין לדמותו כלל למבריה ארי דכיון שילא הבית מחוקת ישראל ובא ליד הנכרי חוה מוציאו מיד הנכרי ומחזירו ליד ישראל לא דמי למבריה ארי ונטול מה שהנהגו ואותם היהודים הנכורים מעירם והשר מחזיק קרקעותיהם שאין בהן טסקאות ואפי' יש בהן טסקא אלא הניח הקרקעות ביד אחרים לפדוע מהן טסקא אומר ר"י שאם בא ישראל וקנאו מיד השר מחזירם לנעלים ונטול מה שהנהגו דאין זה דינא דמלכותא אלא גזילה כי ראינו במדינה שצבינומיטו שמשפט היהודים לעמוד כמו פרחים בכל מקום שירצו ובדין מלכותא היו חופסין שלא יחזיק המושל בנחלת היהודים כשילאו מעירו וכן היו נוהגין בכל ארץ צורגווי"א ואם יש שר שבה לנשות את הדין ויעשות דין לעלמו אין זה דינא דמלכותא שהרי זה הדין אין הגון כלל ודמיה למוכס שאין לו קצבה (לקמן דף ק"ג.) והיא שמשכנו נכסי חבירו אין דומה כלל למבריה ארי כגון יורד לתוך שדה חבירו ונטעו שלא ברשות ומקף את חבירו משלם רוחותיה וכגון ההוא דהאומנין (כ"ב דף ע"ו.) השוכר את הפועל לעשות בשלו והרסוהו בשל חבירו דנטול מבשל הבית מה שהנהגו ואין להקשות בשטף נהר חמור חבירו למה אין לו אלא שכרו למה אין לו כל הפסדו דכיון דבעל חמור עומד שם מה לנו לעשות לו תקנה שלא מדעתו אם ירעה יתנה (עם) המזיל לשלם חמורו ועוד דע"כ מיירי ביכול להזיל על ידי הדחק דאלי"כ לימא ליה מהפקר קזיכנא כדאמרינן התם על חבית של דבש ומ"מ שכרו נותן לו דמסתמא יתחא ליה שכל מי שזיל יטול שכל זמן שלא יתנה בידו אין יכול להזיל אלא ע"י הדחק: לא שנו אלא באותה ערוגה. דכיון שחלה פילמה באותה ערוגה צאונס אינו חייב להעלותה מאותה ערוגה אלא מערוגה לערוגה היו כשדה אחר: